

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12.10.2016r. w sprawie PO IX Ns. Rej. KRS (...) z wniosku (...) (...) "spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji z siedzibą w K. przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w O.o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego rejestru przedsiębiorców Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu oddalił wniosek i kosztami postępowania obciążył wnioskodawcę w zakresie przez niego poniesionym.

Sąd Rejonowy ustalił, że umowę spółki (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. zawarto 2 marca 1921 r. Do aktu notarialnego, rep. nr (...), przed Notariuszem W. C. w K. stanęło pięciu wspólników: J. S. (1), D. P., N. W., M. A., A. M.. Kapitał zakładowy spółki określono na 500.000 marek polskich, podzielonych na 100 udziałów po 5.000 marek każdy. E. S. (1) miał 40 udziałów, D. P. - 20 udziałów, N. W. - 15 udziałów, M. A. - 15 udziałów, A. M. - 10 udziałów. E. S. (1) powołany został na dyrektora zarządzającego spółką z głosem decydującym. Siedzibą spółki był K.. W razie śmierci któregokolwiek ze wspólników w jego prawa i obowiązki wchodzić mieli jego spadkobiercy. Spółka zawarta została na 5 lat z możliwością automatycznego przedłużania na kolejne okresy 5 lat. Spółka została wpisana do rejestru firmowego 18 maja 1922 r. decyzją Sądu Okręgowego w Kaliszu, RHB poz. (...). W dniu 15 września 1924 r., na podstawie aktu notarialnego rep. nr (...), przed notariuszem W. C. w K., do spółki przystąpił szósty wspólnik A. C. z 9 udziałami. Udziały te przekazali mu na własność: E. S. (1) -

- 4 udziały, D. P. - 2 udziały, M. A. - 2 udziały, A. M. -

-1 udział. Wpisu tej zmiany do rejestru dokonano 8 lipca 1925 r. W dniu 7 października 1925 r. na podstawie aktu notarialnego nr (...), E. S. (1) przekazał na własność swojemu synowi E. S. (2) całość praw posiadanych w spółce. Zmiana ta ujawniona została decyzją Sądu Okręgowego w Kaliszu 18 listopada 1925 r. Na podstawie aktu notarialnego z 24 czerwca 1931r. przed notariuszem J. P. (1), udziały po zmarłym D. P. nabyli S. P., E. P. i J. P. (2), każdy po 6 udziałów. W akcie tym S. P. przekazał po 1 udziale na rzecz E. S. (2), N. W., A. M.

i A. C., a także 2 udziały na rzecz J. P. (2). Uchwałą z 30 grudnia 1937 r. dokonano przerechowania kapitału spółki i uchwalono jego wysokość na 90.000 zł (100 udziałów po 900 zł każdy). Ostatnia lista wspólników sporządzona została 17 sierpnia 1945 r. Wynika z niej, że wspólnikami spółki byli: E. S. (2) - 21 udziałów, N. W. - 19 udziałów, M. A. - 13 udziałów, A. M. - 18 udziałów, A. C. - 15 udziałów, E. P. - 6 udziałów i J. P. (2) - 8 udziałów.

Powyższy stan faktyczny ustalony został na podstawie akt rejestrowych spółki przekazanych z Archiwum Państwowego w K..

Spadek po E. S. (2) - zmarłym 30 kwietnia 1943 r. - nabyli: B. D. i J. S. (2) po 1/2 części oraz S. S. - której przysługiwało prawo dożywotniego użytkowania 1/3 części spadku (postanowienie Sądu Powiatowego w K. z 9 lipca 1957 r., sygn. akt Ns 372/57). Spadek po S. S. nabyli córka B. D. i wnuczka A. W. po 1/2 części (postanowienie Sądu Rejonowego w Kaliszu z 14 lutego 2000 r., sygn. akt Ns 1205/99). Spadek po J. S. (2) nabyli: wdowa W. S.

w 1/4 części i córka A. W. w 3/4 (postanowienie Sądu Powiatowego dla m. K. w K. z 9 maja 1963 r., sygn. akt II Ns 302/63).

Na podstawie umowy darowizny z 15 marca 2010 r., B. D. przekazała posiadane udziały w spadkach po rodzicach E. i S. S. swoim dzieciom, tj. E. M. i S. D..

Ustanowiony postanowieniem Sądu Rejonowego w Płocku z 30 września 2015r., w sprawie PO.IX.Ns-Rej.KRS (...) dla podjęcia działań zmierzających do zwołania zgromadzenia wspólników celem dokonania wyboru władz spółki kurator P. W. 7 grudnia 2015 r. zwołał nadzwyczajne zgromadzenie wspólników spółki (akt notarialny z, rep. A nr (...), Notariusz B. W., Kancelaria Notarialna w K.). Zwołując zgromadzenie kurator wysłał zawiadomienie o tym listami poleconym znanym mu spadkobiercom i następcom prawnym wspólnika E. S. (2), natomiast co do reszty wspólników - na ostatnie adresy wynikające z istniejących dokumentów spółki. Na zgromadzeniu obecni byli: A. S.-
-W., S. D., E. M. i P. W., którzy reprezentowali

21% kapitału zakładowego spółki. O zwołaniu tego zgromadzenia ogłoszono także w Monitorze Sądowym i Gospodarczym 13 listopada 2015 r. Na zgromadzeniu tym obecni wspólnicy podjęli uchwałę o rozwiązaniu spółki i powołali likwidatora - P. W. oraz uchwalili tekst jednolity umowy dostosowując jej treść do k.s.h. Uchwały podjęto jednogłośnie.

W dniu 15 stycznia 2016 r. wspólnicy: A. W., S. D., E. M. odbyli kolejne nadzwyczajne zgromadzenie wspólników zwołane przez likwidatora spółki. Likwidator zwołując zgromadzenie wysłał zawiadomienie o zgromadzeniu listami poleconym znanym mu spadkobiercom i następcom prawnym wspólnika E. S. (2), natomiast co do reszty wspólników - na ostatnie adresy wynikające z istniejących dokumentów spółki. W trakcie zgromadzenia wspólnicy podjęli uchwałę o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r., o zatwierdzeniu sprawozdania likwidatora za okres od 7 do 31 grudnia 2015 r., udzielono likwidatorowi absolutorium z wykonywania obowiązków, podjęto również uchwałę o przeznaczeniu zysku za rok obrotowy 2015. Nadto, podjęto uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego do 5.000 zł w trybie art. 260 k.s.h., a więc przeznaczając na pokrycie podwyższonej wartości nominalnej 100 udziałów część kapitału zapasowego utworzonego z zysku za rok 2015. Wartość nominalną udziału określono na 50 zł. Zmieniono również umowę spółki w zakresie siedziby, którą przeniesiono do K. i w zakresie wysokości kapitału zakładowego. Uchwalono tekst jednolity umowy spółki. Wszystkie w/w uchwały podjęto jednogłośnie.

W ocenie Sądu Rejonowego, nie można zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, że w przypadku przerejestrowania skarżącej spółki Sąd nie miał uprawnień do badania złożonego wniosku oraz zawartych w nim danych. Z art. 19 i 20 ustawy

o Krajowym Rejestrze Sądowym nie można, jak to czyni skarżąca wywodzić obowiązku Sądu do automatycznego dokonywania wpisów w rejestrze na wniosek podmiotów o nie się ubiegających. Stanowisko takie jest sprzeczne z art. 23 ust.

1 i 2 w/w ustawy, które obligują sąd rejestrowy do badania dołączonych do wniosku dokumentów pod kątem zgodności ich formy i treści z przepisami prawa, a także pod kątem ich zgodności ze stanem rzeczywistym, jeżeli sąd ma w tym względzie uzasadnione wątpliwości. Uszczegółowienie kognicji sądów rejestrowych

w przypadkach, jak analizowany, zostało zawarte w art. 9b ust. 1 ustawy z 20 sierpnia 1997 r. - przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. 1997.121.770 ze zm.), zgodnie z którym jeżeli podmiot, podlegający wpisowi do rejestru, złożył wniosek o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd rejestrowy, poza zakresem określonym w art. 23 ustawy, o której mowa w art. 1, w odniesieniu do spółki kapitałowej, bada prawidłowość zwołania zgromadzenia wspólników albo walnego zgromadzenia oraz powołania składów osobowych organów tych spółek, prawidłowość nabycia lub objęcia udziałów albo akcji, a w szczególności spełnienie wymogów dotyczących rejestracji i umarzenia niektórych dokumentów na okaziciela emitowanych przed dniem 1 września 1939 r. Gdyby przyjąć argumentację skarżącego za prawidłową, to funkcja sądu rejestrowego sprowadzałaby się do czysto technicznych czynności rejestracyjnych, bez możliwości badania legalności przedłożonych dokumentów i legalności dokonania wpisu.

Przechodząc natomiast do meritum, w ocenie Sądu rejestrowego, uchwały podjęte na zgromadzeniach wspólników 7 grudnia 2015 r. i 15 stycznia 2016 r. nie mogły stanowić podstawy do dokonania wpisu do rejestru spółki (...), (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w likwidacji w K., ponieważ zgromadzenia te nie zostały prawidłowo zwołane.

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 roku sygn. akt PO IX Ns Rej. KRS (...) został dla niniejszej spółki ustanowiony kurator w osobie P. W.. Upoważniono kuratora do podjęcia działań zmierzających do zwołania zgromadzenia wspólników celem dokonania wyboru jej zarządu lub w razie zaistnienia przyczyn rozwiązania spółki, do podjęcia przez wspólników uchwały o rozwiązaniu spółki i powołaniu likwidatora.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że kurator został umocowany do „podjęcia działań zmierzających do zwołania zgromadzenia wspólników...” a nie do zwołania zgromadzenia wspólników.

Tym samym, zdaniem Sądu I instancji, zwołanie przez kuratora zgromadzenia wspólników na dzień 07 grudnia 2015 roku należy uznać za przekroczenie określonego w postanowieniu z dnia 30 września 2015 roku zakresu upoważnienia a zatem za bezskuteczne. W związku z tym nie można uznać za ważne uchwały podjęte na zgromadzeniu.

Wadliwość zwołania walnego zgromadzenia wspólników na dzień 07 grudnia 2015 roku nie miałyby wpływu na ważność samego zgromadzenia tylko w warunkach art. 240 k.s.h. tj. gdyby cały kapitał zakładowy był reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia zgromadzenia. Ten warunek nie został spełniony.

Ponadto zgodnie z art. 238 k.s.h., zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane. Przepis ten wskazuje przesłanki formalne, których spełnienie konieczne jest by zgromadzenie wspólników mogło podejmować wiążące prawnie uchwały. Formalne zwołanie, o którym mowa, dotyczy zrealizowania wszelkich zasad, które wynikają z tego przepisu. Naruszenie któregoś z elementów, również umownych, powoduje, że zgromadzenie nie jest formalnie zwołane (tzn. w pełni prawidłowo od strony formalnej, organizacyjno-technicznej). Wówczas można prowadzić i podejmować ważne uchwały, jedynie gdy cały kapitał zakładowy jest reprezentowany osobiście przez wspólników albo też ich pełnomocników, a nikt z obecnych nie sprzeciwi się faktowi odbycia zgromadzenia ani porządkowi obrad.

W niniejszej sprawie kurator zawiadomił o terminie zgromadzenia jedynie spadkobierców jednego ze wspólników spółki, tj. E. S. (2), a więc: A. W., S. D., E. M.. Przesłanka prawidłowego zawiadomienia nie została spełniona natomiast wobec reszty osób uprawnionych do wzięcia udziału w zgromadzeniach. Przede wszystkim jest bardzo mało prawdopodobne, aby faktycznie udziałowcami spółki pozostawały w dalszym ciągu te same osoby, które były nimi 70 lat temu i na których ostatnie adresy wynikające

z istniejących dokumentów spółki zostały wysłane zawiadomienia, tj.: N. W., M. A., A. M., A. C., E. P. i J. P. (2). Zważywszy bowiem na fakt, że między innymi D. P., N. W., M. A. i A. M. w chwili podpisywania umowy spółki, tj. w 1921 r. byli co najmniej pełnoletni, to w chwili obecnej każdy z nich miałby około 90-100 lat. Graniczy zatem z niemożliwością, aby wszystkie te osoby nadal żyły i były udziałowcami spółki. Tym samym fikcją było tak przyjmowanie, że możliwe jest zawiadomienie w wyżej opisany sposób tych osób o planowanych walnych zgromadzeniach wspólników ww. spółki, jak i w ogóle przyjmowanie, że te osoby nadal są wspólnikami. Taki zaś zabieg jest niedopuszczalny. Działanie mające na celu zwołanie zgromadzenia wspólników winno być przeprowadzone starannie i nie pomijając

z góry części wspólników posiadających łącznie 79% kapitału zakładowego spółki.

W treści wniosku nie wskazano by kurator, powołany przez sąd rejestrowy, celem podjęcia działań zmierzających do zwołania wszystkich wspólników, podjął jakiegokolwiek starania mające na celu ustalenie potencjalnych spadkobierców wspólników. W ocenie Sądu rejestrowego, ustalenie spadkobierców tylko 1 ze wspólników, przy całkowitym pominięciu pozostałej zdecydowanej większości, nie spełnia wymogów jakie nakłada w swej treści przepis art. 238 k.s.h. Nadto składanie do wniosku jako aktualnej, listy wspólników z w/w składem osobowym wspólników, stanowi tworzenie fikcji prawnej i nie tylko budzi uzasadnione wątpliwości a wręcz daje pewność co do braku zgodności dokumentów z rzeczywistym stanem prawnym.

W takiej sytuacji, przyjęcie przedmiotowych dokumentów jako podstawy dokonania wpisów w rejestrze, naruszałoby zasadę domniemania, zawartą w przepisie art. 17 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, że dane zawarte w rejestrze są prawdziwe. 4

Biorąc pod uwagę specyficzne realia sprawy, Zdaniem Sądu I instancji, powyższe stanowisko nie stoi w sprzeczności z art. 187 § 1 k.s.h., zgodnie z którym

o przejściu udziału, jego części lub ułamkowej części udziału na inną osobę zainteresowani zawiadamiają spółkę, przedstawiając dowód przejścia bądź ustanowienia zastawu lub użytkowania. Przejście udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz ustanowienie zastawu lub użytkowania jest skuteczne wobec spółki od chwili, gdy spółka otrzyma od jednego z zainteresowanych zawiadomienie o tym wraz z dowodem dokonania czynności. Niewątpliwie przepis tego nie można stosować w oderwaniu od stanu faktycznego w rozpatrywanej sprawie, który jest wyjątkowy. Dotyczy bowiem spółki zawiązanej blisko wiek temu, w której, jak nakazują przyjąć zasady doświadczenia życiowego, żadna z osób wskazanych na liście udziałowców nie jest już obecnie współnikiem. Prawdopodobnie w miejsce każdego ze współników wstąpili spadkobiercy. Przejście udziałów w wyniku sukcesji generalnej następuje w chwili śmierci spadkodawcy. Moment ten w niniejszej sprawie nastąpił już wiele lat temu, niewątpliwie w odniesieniu do wszystkich współników spółki.

Jak wynika z załączonego do wniosku sprawozdania finansowego za 2015 rok, występujący w sprawie spadkobiercy jednego ze współników zdecydowali na wznowienie aktywności gospodarczej spółki przedwojennej dopiero w roku 2015.

W takiej sytuacji jedynie staranne poszukiwania spadkobierców wszystkich współników spółki spełniać będzie gwarancyjny charakter art. 238 k.s.h. Zaś warunki

z art. 187 § 1 k.s.h wobec następców prawnych współników stawiane mogłyby być, jedynie w sytuacji, w której osoby te wiedzą przynajmniej, że przysługują im prawa udziałowe w majątku spółki oraz, że podjęta została próba - po upływie długiego okresu czasu - prowadzenia niejako od nowa działalności gospodarczej. Na konieczność podwyższenia standardów wymaganych przy przerejestrowywaniu przedwojennych spółek kapitałowych zwrócił uwagę ustawodawca wprowadzając w ustawie z dnia

20 sierpnia 1997 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym regulacje nakazujące zachowanie przez sąd rejestrowy w przypadku takich spółek szczególnej staranności (art. 9 w/w ustawy). W sprawie nie można zatem skutecznie powoływać się, jak to czyni skarżąca, na wyrok Sądu Najwyższego z 26 maja 2011 r. (sygn. akt: III CSK 221/10), który dotyczył śmierci współnika ledwie kilka miesięcy przed wydaniem orzeczenia w tamtej sprawie przez Sąd I instancji i sytuacji, w której spadkobierczyni była świadoma przysługujących jej praw udziałowych w majątku spółki, jak i tego, że spółka ta prowadzi działalność. W realiach sprawy analizowanej, spadkobiercy wszystkich współników winni mieć zatem zagwarantowane prawo reaktywowania spółki. Zdaniem Sądu rejonowego, w sprawie nie można powoływać się na bierną postawę współników, która uzasadniałaby możliwość poprzestania na prawidłowym zwoływaniu zgromadzenia współników tylko wobec spadkobierców, którzy wyszli z inicjatywą przerejestrowania spółki. Nie należy całkowicie pomijać zasadnego interesu spadkobierców pozostałych współników. Sąd, w niniejszej sprawie priorytet należało dać starannemu poszukiwaniu i zawiadomieniu o zgromadzeniach wszystkich potencjalnych spadkobierców współników spółki. Jednocześnie, w świetle powyższych rozważań, nie sposób przyjąć by stwierdzone w analizowanym stanie faktycznym uchybienia były drobne i nie naruszały interesu spółki oraz interesu publicznego, w którym w żadnym wypadku nie leży, aby wpisy w rejestrach sądowych dotyczących spółek zawiązanych przed 1 września 1939 r., które od kilkudziesięciu lat nie prowadzą działalności gospodarczej w sposób rażąco różniący się ze stanem rzeczywistym.

Wobec powyższego Sąd rejestrowy oddalił wniosek O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 694⁸ § 1 k.p.c. w zw. z art. 520 k.p.c. (postanowienie z uzasadnieniem k. 189 – 194)

Apelację od powyższego postanowienia wniósł wnioskodawca zaskarżając je w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

A. naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy to jest :

I. art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odmowę wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców w sytuacji braku podstaw do oddalenia wniosku;

II. art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sadowym w zw. z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sadowym (dalej: „u.k.r.s.”) poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, polegające na oddaleniu wniosku spółki o jej wpis do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w sytuacji gdy:

prawidłowa ocena dokumentów dołączonych do wniosku o wpis spółki do Krajowego Rejestru Sądowego oraz należyte zbadanie prawidłowości zwołania zgromadzenia wspólników prowadzi do wniosku, iż nie istnieją przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia oddalającego wniosek o wpis spółki do Krajowego Rejestru Sądowego, a jedynie ewentualnie (przy uznaniu argumentacji sądu I instancji za prawidłową) do nie wpisania niektórych wspólników spółki do rejestru przedsiębiorców, a wcześniej ewentualnie do zawieszenia postępowania;

III. art. 164 § 3 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i odmowę wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w związku z uchybieniami występującymi w ocenie sądu I instancji, a które to uchybenia są drobne i nie naruszają interesu spółki oraz interesu publicznego, oraz nie mogą być usunięte bez poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów

w sytuacji gdy:

zgodnie z art. 164 § 3 k.s.h. sąd rejestrowy nie może odmówić wpisania spółki do rejestru z powodu drobnych uchybień, które nie naruszają interesu spółki oraz interesu publicznego, a nie mogą być usunięte bez poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów;

IV. art. 164 § 3 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i odmowę wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w związku z uchybieniami występującymi, w ocenie sądu I instancji, a które to uchybenia są drobne i nie naruszają interesu spółki oraz interesu publicznego oraz nie mogą być usunięte bez poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów;

V. art. 19 ust. 3a u.k.r.s. w zw. z art. art. 130 § 1 k.p.c. oraz art. 7a ust. 5 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sadowym, poprzez ich niezastosowanie w niniejszej sprawie polegające na niewzewaniu spółki do uzupełnienia braków wniosku w postaci m.in.:

- dowodów potwierdzających fakt, iż kurator spółki oraz „aktywni” wspólnicy spółki przedsięwzięli wszystkie możliwe czynności w zakresie ustalenia adresów pozostałych wspólników spółki lub następców prawnych tychże wspólników,

co doprowadziło do sytuacji, w której Sąd rejestrowy wydał rozstrzygnięcie w sprawie bez nawet próby analizy istotnych w sprawie dokumentów (które są w posiadaniu spółki), a tym samym sąd rejestrowy nie zbadał okoliczności, do których zbadania był zobligowany na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sadowym,

w sytuacji gdy: wezwanie spółki do uzupełnienia braków formalnych w wyżej wymienionym zakresie pozwoliłoby Sądowi rejestrowemu na pełną analizę okoliczności niniejszej sprawy, a tym samym wydanie postanowienia w przedmiocie wpisu Spółki do rejestru przedsiębiorców;

B. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

V. art. 42 § 1 oraz § 2 k.c. 2 k.s.h. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie błędnego założenia, iż kurator spółki został powołany jedynie do „podjęcia czynności zmierzających do zwołania zgromadzenia wspólników” oraz poprzez bezpodstawne przyjęcie, iż kurator spółki nie podejmował czynności mających na celu ustalenie aktualnych wspólników spółki w sytuacji gdy:

art. 42 k.c. w sposób wyczerpujący wskazuje na zakres uprawnień kuratora spółki, powoływanego przez sąd z uwagi na brak organów spółki, w zakresie których to uprawnień, kurator spółki posiada legitymację do zwołania

zgromadzenia wspólników spółki, w szczególności w sytuacji, gdy zwołanie zgromadzenia wspólników na podstawie innych przepisów (k.s.h.) jest niemożliwe do osiągnięcia, a jednocześnie Kurator Spółki podjął wszelkie możliwe w sprawie działania zmierzające do ustalenia aktualnych wspólników Spółki;

VI. art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i przyjęcie, iż „nie można z uwagi na konieczność ochrony bezpieczeństwa obrotu oraz śmierć części wspólników wpisać takich osób jako wspólników Spółki, a tym samym przyjąć zgodnie z treścią art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h., że osoby te są nadal wspólnikami spółki, w sytuacji gdy:

przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, w ramach wpisu przedwojennej spółki (zarejestrowanej w RHB) nie przewidują wyłączenia stosowania wobec tychże spółek art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h., co oznacza, iż w ramach ustalania aktualnej listy wspólników spółki przedwojennej zastosowanie znajdują odpowiednie przepisy ustawy z dnia 15 września 2000 roku kodeksu spółek handlowych, w tym w szczególności art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h.;

VII. art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. w zw. z art. 238 § 1 oraz art. 238 § 1 k.s.h. w zw. z art. 188 § 1 k.s.h. w zw. z art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż zgromadzenia wspólników spółki z dnia 07 grudnia 2015 roku oraz 15 stycznia 2016 roku, zostały zwołane w sposób nieprawidłowy, a to z uwagi na rzekome niezawiadomienie wszystkich wspólników odpowiednio o zgromadzeniu wspólników spółki z dnia 07 grudnia 2015 roku oraz 15 stycznia 2016 roku oraz zwołanie zgromadzenia wspólników spółki z dnia 07 grudnia 2015 roku oraz 15 stycznia 2016 roku przez kuratora spółki nieposiadającego uprawnienia do podjęcia czynności tego rodzaju, w sytuacji gdy:

kurator spółki a następnie likwidator spółki stosując art. 188 § 1 k.s.h. w zw. z art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. wysłał zaproszenie na każde ze zgromadzeń wspólników do wspólników spółki widniejących w księdze udziałów spółki, a tym samym zgromadzenia wspólników spółki z dnia 07 grudnia 2015 oraz 15 stycznia 2016 roku zostały zwołane w sposób prawidłowy, przez osoby posiadające uprawnienia do dokonania takich czynności, tj. kuratora spółki, ustanowionego celem powołania organów spółki (zgromadzenie wspólników z dnia 07 grudnia 2015 roku) oraz likwidatora spółki (zgromadzenie wspólników z dnia 15 stycznia 2016 roku).

Wskazując na powyższe zarzuty wnioskodawca wniósł:

1. o uchylenie zaskarżonego postanowienia w części tj. w zakresie pkt I i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi rejestrowemu;
2. o zasądzenie na rzecz wnioskodawcy (skarżącego) kosztów postępowania wywołanych wniesieniem niniejszej apelacji.
3. o wyznaczenie rozprawy celem przeprowadzenia dowodu z zeznań likwidatora -
- P. W., który pełnił wcześniej funkcję kuratora Spółki, jak również świadków w osobach współuprawnionych z udziałów Spółki, tj. A. S.-
- W. (adres: (...), (...)-(...) K.), S. D. (adres: ul. (...), (...)-(...) W.) oraz E. M. (ul. (...), (...)-(...) S.), wszystkich na okoliczność czynności podejmowanych przez wspólników spółki oraz kuratora P. W.
w celu ustalenia aktualnej listy wspólników Spółki, braku możliwości ustalenia miejsca pobytu pozostałych wspólników spółki. (apelacja k. 200 – 224)

Prokurator Prokuratury Okręgowej w O. wniósł
o oddalenie apelacji. (protokół z rozprawy apelacyjnej k. 245 – 246)

Sąd Okręgowy, Sąd Gospodarczy zważył, co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie. Sąd Rejonowy

w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe oraz dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, które Sąd Okręgowy w pełni podziela i przyjmuje za własne.

Sprawa niniejsza jest rozpoznawana w postępowaniu rejestrowym, które jest postępowaniem nieprocesowym (art. 694¹ k.p.c. – 694⁸ k.p.c., ustawa z 20 sierpnia 1997r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. Dz.U. z 2017 r. poz. 700 ze zm., art. 7).

Z podniesionych w apelacjach zarzutów, w pierwszej kolejności rozważenia wymagają zarzuty dotyczące naruszenia przepisów kodeksu postępowania cywilnego, gdyż poprawność zastosowania przepisów prawa materialnego może być oceniana jedynie w odniesieniu do stanu faktycznego ustalonego zgodnie z zasadami procedury cywilnej (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 2 lipca 2004 roku, w sprawie II CK 409/03, opubl. Lex nr 148384).

Chybiony jest zarzut naruszenia art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej ustawa o KRS) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i odmowę wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców w sytuacji braku podstaw do oddalenia wniosku.

Przepis art. 19 ust. 1 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym stanowi, że wpis do Rejestru jest dokonywany na wniosek, chyba że przepis szczególnie przewiduje wpis z urzędu.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 w/w. ustawy wpis do Rejestru polega na wprowadzeniu do systemu teleinformatycznego danych zawartych w postanowieniu sądu rejestrowego niezwłocznie po jego wydaniu.

W sprawie został złożony wniosek i został on rozpoznany, aczkolwiek negatywnie. Przepisu art. 20 ust. 1 ustawy o KRS Sąd Rejonowy nie stosował, ponieważ nie dokonywał wpisu, a więc już tylko z tej przyczyny nie mógł go naruszyć poprzez jego niewłaściwe zastosowanie.

Nie jest też trafny zarzut naruszenia art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym w zw.

z art. 23 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

Sąd rejestrowy w oparciu o przepis art. 23 ust. 1 ustawy o KRS zbadął, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

Zgodnie z art. 9b ust. 1 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym Sąd rejestrowy zbadął prawidłowość zwołania zgromadzenia wspólników oraz powołania składów osobowych organów spółki, prawidłowość nabycia udziałów.

Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił dokumenty dołączone do wniosku o wpis spółki do Krajowego Rejestru Sądowego oraz należycie zbadał prawidłowość zwołania zgromadzenia wspólników. Zasadnie też uznał, że istnieją przesłanki uzasadniające wydanie postanowienia oddalającego wniosek o wpis spółki do Krajowego Rejestru Sądowego. Wbrew stanowisku skarżącego, przy uznania argumentacji Sądu I instancji za prawidłową nie jest możliwe niewpisanie do rejestru przedsiębiorców wspólników posiadających 10% udziałów z tego powodu, że ich dane nie są znane.

W rozpoznawanej sprawie nie występowały podstawy uzasadniające zawieszenie postępowania.

Przedstawione przez skarżącego argumenty nie wskazują, że Sąd I instancji działał w niniejszej sprawie wbrew obowiązującym przepisom prawa. Natomiast podnoszone przez wnioskodawcę argumenty słusznościowe nie stanowią wystarczającej podstawy do wpisania do KRS spółki, w której dane 79 % wspólników nie są znane.

Ustawa o KRS weszła w życie z dniem 1 stycznia 2001r. Wniosek

o przerejestrowanie spółki do KRS należało złożyć nie później niż do dnia 31 grudnia 2003 r. (art. 8 ust. 1 przepisów wprowadzających ustawę o KRS).

Do 31 grudnia 2015r. było bardzo dużo czasu aby ustalić dane następców prawnych pozostałych wspólników, w tym ewentualnie przeprowadzenie postępowań o uznanie ich za zmarłych (art. 527 k.p.c.) i stwierdzenia nabycia spadku po nich.

Trudno zgodzić się ze skarżącym, że działania podjęte przez kuratora oraz pozostałych wspólników i likwidatora są w jak najlepszym interesie wszystkich wspólników. Uwzględniając stanowisko wnioskodawcy następcy prawni wspólnika posiadającego 21 % kapitału uzyskują możliwość samodzielnego podejmowania wszystkich decyzji, w tym rozwiązania spółki i przeprowadzenia jej likwidacji.

Sąd I instancji nie był zobowiązany do wpisania spółki do Krajowego Rejestru Sądowego z urzędu w związku z ustanowieniem kuratora dla spółki.

W tym wypadku przepis art. 45 ust. ustawy o KRS, jak i art. 43 ustawy o KRS w zw. z art. 6 ust. 2, 3 i 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym nie stanowią podstawy do przerejestrowania z urzędu spółki.

W dacie wejścia w życie ustawy o KRS nie był rozpoznawany żaden wniosek spółki o dokonanie dalszych wpisów do rejestru RHB, ani też nie zostało uchylone postanowienie w przedmiocie wpisu do dotychczasowego rejestru sądowego i sprawa nie została przekazana do ponownego rozpoznania. Wskazany przez skarżącą przepis art. 6 ust. 2, 3 i 4 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym nie ma więc zastosowania.

Pozbawiony racji jest też zarzut naruszenia art. 164 § 3 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i odmowę wpisu spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Przepis art. 164 § 3 k.s.h. stanowi, że sąd rejestrowy nie może odmówić wpisania spółki do rejestru z powodu drobnych uchybień, które nie naruszają interesu spółki oraz interesu publicznego, a nie mogą być usunięte bez poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów.

Prawidłowa wykładnia tego przepisu wymaga ustalenia znaczenia takich pojęć jak interes spółki oraz interes publiczny.

Według jednego z orzeczeń Sądu Najwyższego pojęcie „interes spółki” jest ogólną formułą ustawową, „której wypełnienie wymaga uwzględnienia kompromisowo rozumianej funkcji przekonań, dążeń i zachowań wszystkich grup wspólników, określonej z uwzględnieniem wspólnego celu. Interes spółki wyznaczają więc wszystkie te dążenia i zachowania wspólników, które zmierzają do osiągnięcia wspólnego celu przyświecającego jej zawiązaniu i określonego w umowie spółki lub w statucie spółki akcyjnej, w którym cel ten jest jego konstytutywnym elementem” (wyrok SN z 5.11.2009 r., I CSK 158/09, OSNC 2010, nr 4, poz. 63; więcej na temat rozumienia interesu spółki handlowej patrz A. Opalski, O pojęciu interesu spółki handlowej, PPH 2008, nr 11, s. 16 i n.).

Ogólna definicja interesu publicznego wskazująca, że interes publiczny odnosi się w swej istocie do spraw związanych z funkcjonowaniem państwa oraz innych ciał publicznych jako pewnej całości, szczególnie z funkcjonowaniem podstawowej struktury państwa (wyr. WSA w Warszawie z 15.3.2005 r., II SA/Wa 2225/04, <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) nie będzie przydatna przy wykładni art. 164 § 3 k.s.h. Definiując interes publiczny należy to czynić przez pryzmat danego aktu prawnego, w którego treści przewidziano ochronę interesu publicznego. W przypadku interesu publicznego, który mógłby zostać naruszony wadliwym wpisem do rejestru należy mieć na uwadze jawność rejestru (art. 8 ust. 1 ustawy o KRS) oraz domniemanie prawdziwości danych wpisanych do rejestru (art. 17 ust. 1 ustawy o KRS).

Nie będzie zatem drobnym uchybieniem brak danych 79% wspólników

i przeprowadzenie zgromadzenia wspólników, o którym zostało powiadomionych jedynie 21 % wspólników. Ponadto uchybienia te, nie tylko nie są drobne, ale niewątpliwie naruszają interes spółki oraz interes publiczny.

Nie sposób też zgodzić się z zarzutem naruszenia art. 19 ust. 3a ustawy o KRS w zw. z art. art. 130 § 1 k.p.c. oraz art. 7a ust. 5 ustawy przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sadowym, poprzez ich niezastosowanie.

Do skargi na postanowienie referendarza sądowego z dnia 3 czerwca 2016 r. wnioskodawca załączył kserokopię pism E. M. z 27 grudnia 2014 r. dotyczących poszukiwania przez (...) pozostałych wspólników wnioskodawcy, korespondencję e - mail pomiędzy Z. M. i (...) oraz (...)

w W., wydruki informacji o osobach, które były wspólnikami wnioskodawcy (k. 145 – 178).

W tej sytuacji brak było podstaw do wzywania wnioskodawcy przez Sąd I instancji do złożenia dowodów potwierdzających fakt, że kurator spółki czy też następcy prawni wspólnika E. S. (2) podejmowali czynności w zakresie ustalenia adresów pozostałych wspólników spółki lub ich następców prawnych.

Niewątpliwie dane tych osób nie zostały ustalone. Pozostali wspólnicy nie zostali uznani za zmarłych a postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po nich nie zostały załączone do akt.

Zasadnie skarżący zarzuca naruszenia art. 42 § 1 i § 2 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, co jednak nie podważa prawidłowości zaskarżonego postanowienia.

W doktrynie sporne jest, czy § 2 art. 42 k.c. odczytywany powinien być jako określający dyrektywy, którymi kierować powinien się kurator (tak M. Barczak, Kurator, s. 32), czy zakres jego kompetencji. W orzecznictwie paragraf ten traktowany jest jako wyznaczający możliwy zakres kompetencji kuratora (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 08.03.2012 r., III CZP 95/11, OSNC 2012, nr 11, poz. 125). Stanowisko to Sąd Okręgowy w składzie rozpoznającym sprawę w pełni podziela. Kurator ustanawiany jest w celu przywrócenia prawidłowego funkcjonowania organów osoby prawnej, dlatego zakres jego kompetencji powinien ograniczać się do działań podejmowanych w celu powołania organów, a nie ich zastępowania. W praktyce problem ten rozwiązywany jest przez wydanie zaświadczenia, w którym sąd ustanawiający kuratora określa zakres jego uprawnień (art. 604 k.p.c.).

Kurator nie może samodzielnie powołać organów osoby prawnej (zarządu i rady nadzorczej), może jedynie zwołać posiedzenie organu (np. walnego zgromadzenia w spółce akcyjnej, zgromadzenia wspólników w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością), które dokona wyboru (tak też Sąd Najwyższy w wyroku

z 07.05.2004 r., III CK 249/03, OSNC 2005, nr 5, poz. 87; podobnie M. Pazdan,

w: K. Pietrzykowski, Komentarz, 2015, t. I, art. 42, Nb 6, s. 181; E. Gniewek,

w: E. Gniewek, P. Machnikowski, Komentarz, 2016, art. 42, Nb 3, s. 9; M. Barczak, Kurator, s. 32).

Kurator jest umocowany przede wszystkim do czynności skierowanych na doprowadzenie do takiego stanu, aby osoba prawna mogła zgodnie z art. 38 k.c. działać przez swoje organy, czyli do czynności zmierzających do wyłonienia przez osobę prawną na właściwych dla niej zasadach brakujących jej organów. Ponadto zgodnie

z art. 42 § 2 k.c. umocowanie kuratora może objąć - na wypadek niemożności przywrócenia osobie prawnej możliwości działania przez organy - czynności skierowane na likwidację osoby prawnej. Chodzi tu o ogół czynności nieodzownych do likwidacji osoby prawnej, czyli do jej wyeliminowania z obrotu prawnego w drodze odpowiedniego postępowania, ze względu na niemożność wyłonienia organów potrzebnych do działania.

Wbrew stanowisku Sądu I instancji, w zakresie kompetencji nadanych kuratorowi spółki na mocy art. 42 § 2 k.c. mieści się uprawnienie do zwołania zgromadzenia wspólników spółki, jeżeli jest ono uprawnione do powołania zarządu.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie oraz zarzut naruszenia art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. w zw. z art. 238 § 1 oraz art. 238 § 1 k.s.h. w zw. z art. 188 § 1 k.s.h. w zw. z art. 187 § 1 zd. 2 k.s.h. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

Zgodnie z art. 187 § 1 k.p.c. o przejściu udziału, jego części lub ułamkowej części udziału na inną osobę oraz o ustanowieniu zastawu lub użytkowania udziału zainteresowani zawiadamiają spółkę, przedstawiając dowód przejścia bądź ustanowienia zastawu lub użytkowania. Przejście udziału, jego części lub ułamkowej części udziału oraz ustanowienie zastawu lub użytkowania jest skuteczne wobec spółki od chwili, gdy spółka otrzyma od jednego z zainteresowanych zawiadomienie o tym wraz z dowodem dokonania czynności.

Przepis art. 188 § 1 k.s.h. stanowi, że zarząd jest obowiązany prowadzić księgę udziałów, do której należy wpisywać nazwisko i imię albo firmę (nazwę) i siedzibę każdego wspólnika, adres, liczbę i wartość nominalną jego udziałów oraz ustanowienie zastawu lub użytkowania i wykonywanie prawa głosu przez zastawnika lub użytkownika, a także wszelkie zmiany dotyczące osób wspólników i przysługujących im udziałów.

Po każdym wpisaniu zmiany zarząd składa sądowi rejestrowemu podpisaną przez wszystkich członków zarządu nową listę wspólników z wymienieniem liczby i wartości nominalnej udziałów każdego z nich oraz wzmianką o ustanowieniu zastawu lub użytkowania udziału (§ 3 art. 188 k.s.h.).

Stosownie do treści art. 238 k.s.h. zgromadzenie wspólników zwołuje się za pomocą listów poleconych lub przesyłek nadanych pocztą kurierską, wysłanych co najmniej dwa tygodnie przed terminem zgromadzenia wspólników. Zamiast listu poleconego lub przesyłki nadanej pocztą kurierską, zawiadomienie może być wysłane wspólnikowi pocztą elektroniczną, jeżeli uprzednio wyraził na to pisemną zgodę, podając adres, na który zawiadomienie powinno być wysłane (§ 1). W zaproszeniu należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce zgromadzenia wspólników oraz szczegółowy porządek obrad. W przypadku zamierzonej zmiany umowy spółki należy wskazać istotne elementy treści proponowanych zmian (§ 2).

Funkcjonowanie spółki wymaga jasności co do składu osobowego jej wspólników. Zawiadomienie o przejściu udziału służy spółce do ustalenia, kto jest wobec spółki legitymowany (formalnie) z udziału, ma zatem na celu ochronę spółki przed szkodami, które mogą powstać wskutek niepewności co do statusu wspólnika. Norma art. 187 k.s.h. statuuje zarazem fikcję, że wobec spółki wspólnikiem jest osoba z prawidłowego zawiadomienia. Przepis chroni również interesy zbywcy i nabywcy udziału poprzez przyznanie im uprawnienia do określenia chwili, kiedy przeniesienie udziału jest skuteczne wobec spółki. Zawiadomienie nie jest warunkiem skuteczności przejścia udziału.

Zawiadomienie w rozumieniu art. 187 § 1 k.s.h. należy uznać za jednostronne oświadczenie, które skuteczne jest z chwilą dojścia do adresata w taki sposób, że mógł on zapoznać się z jego treścią (por. art. 61 k.c.).

W sytuacji gdy spółka nie prowadziła działalności od ponad 70 lat, nie ma siedziby i zarządu nie jest możliwe zgłoszenie zmian dotyczących wspólników. Również następcy prawni wspólnika E. S. (2) nie zgłosili zmian spółce.

Wówczas nie jest możliwe zastosowanie wprost wyżej wymienionych przepisów i wysłanie zawiadomień o zgromadzeniu wspólników dla najprawdopodobniej nieżyjących już wspólników na adresy wskazane w zachowanych dokumentach spółki.

W dacie zawiązania spółki obowiązywał dekret o spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością z 8 lutego 1919r. Spółka nie dostosowała umowy spółki ani do kodeksu handlowego, ani tym bardziej do kodeksu spółek handlowych pomimo takiego obowiązku wprost określonego w art. 632 § 1 k.s.h.

Stosowanie przepisów kodeksu spółek handlowych do wnioskodawcy wymaga uwzględnienia niefunkcjonowania spółki od ponad 70 lat.

Wznowienie działalności spółki wymaga ustalenia aktualnych danych wspólników, czy też ich następców prawnych i powiadomienia ich o zgromadzeniu na aktualne adresy.

Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że zgromadzenia wspólników z dnia 07 grudnia 2015 roku oraz 15 stycznia 2016 roku, zostały zwołane w sposób nieprawidłowy, ponieważ o zgromadzeniu nie zostało powiadomionych 79% wspólników.

Mając powyższe na uwadze i nie znajdując podstaw do wzruszenia zaskarżonego orzeczenia z urzędu, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 7 ustawy o KRS oddalił apelację wnioskodawcy.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.

Jolanta Jachowicz Mariola Szczepańska Jacek Kęckiewicz